

Institut za onkologiju Vojvodine Sremska Kamenica

www.onko.ns.ac.yu

Tara, april 2007.god.

**Informisanje žena o infekciji humanim
papiloma virusima visokog rizika-
uslov za uspešno sprovođenje *decena*
programa**

Slavica Marinović, Cveta Jelić, Jeka Boban

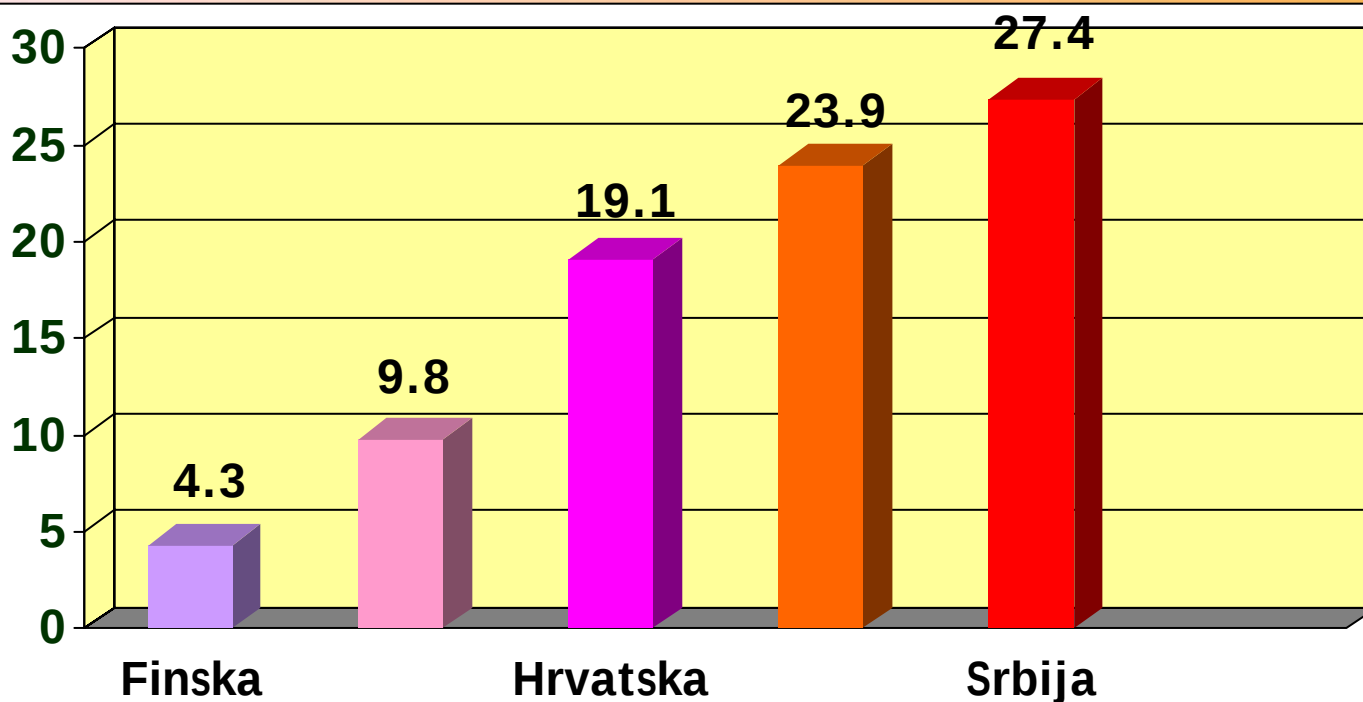
Mentor: dr Jelka Rajović

Rak grlića materice u svetu

“Cervical Cancer Screening in Developing Countries” Report of a WHO consultation, WHO
Geneva, 2005

“U nerazvijenim zemljama sveta
svaka dva minuta
jedna žena umre
zbog raka grlića materice”

Srbija na prvom mestu u Evropi po broju novootkrivenih slučajeva godišnje/27.4 na 100 000 žena/

■ Finska ■ Francuska ■ Hrvatska ■ Rumunija ■ Srbija

AP VOJVODINA

“U AP Vojvodini se kod 280 žena svake godine dijagnostikuje rak grlića materice. U našoj Pokrajini od ove bolesti godišnje umru 144 žene.”

Decena pilot studija

- 1 000 žena starosti 30-44 godine
- Novi Sad, Senta, Sombor, Sremska Mitrovica i Zrenjanin
- PAPA + HPV VR, kolposkopija po potrebi
- Saradnici: lekari opšte prakse, ginekolozi, patolozi, laboranti, citoskrineri, molekularni biolozi i medicinski tehničari
- Pomoć nevladinog sektora u drugom pozivanju žena
- Evaluacija rezultata tokom 2007.godine

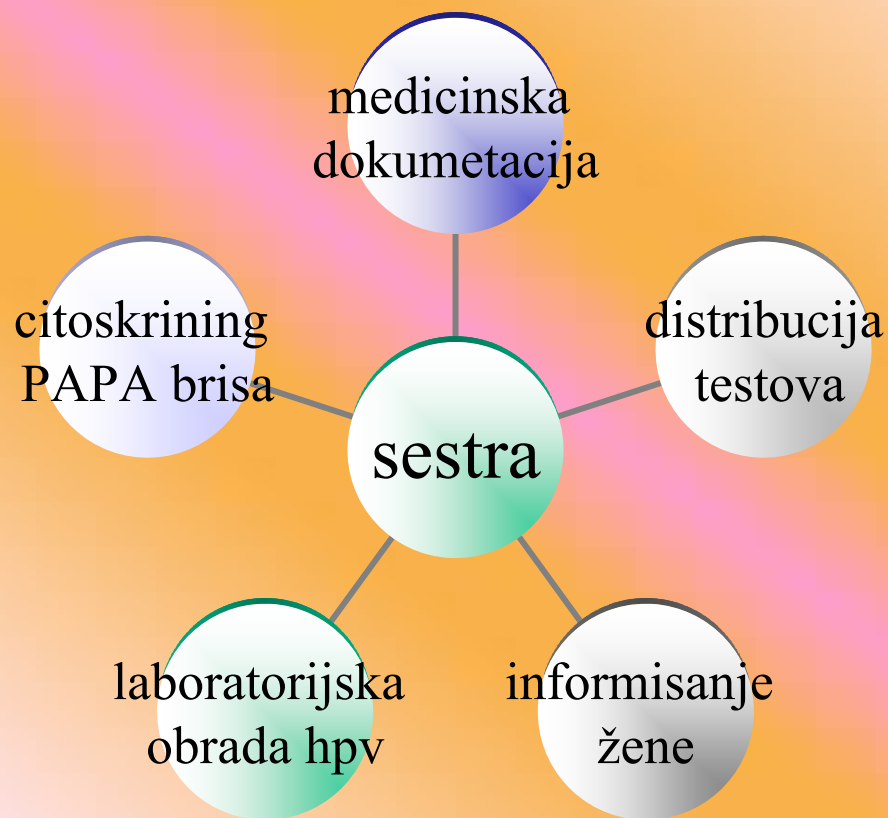

**Poštovane pacientkinje,
u ovoj ginekološkoj ambulanti sprovodi se
program za rano otkrivanje raka grlića materice,
koji finansira Pokrajinski sekretarijat za zdravstvo
i socijalnu politiku.**

**Tisztelt pácinsek,
ebben a nőgyógyászati rendelőben folyamatban van a méhnyakrák korai
felfedésére irányuló program végrehajtása, amelyet a Tartományi
Egészségügyi és Szociálpolitikai Titkárság finanszíroz.**

Ključne informacije o raku grlića materice

- Rak grlića materice se može rano otkriti redovnim ginekološkim kontrolama
- Rak grlića materice je izlečiv, ako se dijagnoza postavi na vreme
- Neki od faktora rizika: veći broj porođaja i pobačaja, rano stupanje u polne odnose, broj seksualnih partnera > 7 , infekcija HPV virusima, pušenje...

Ključne informacije o PAPA brisu

Citološki test koji ocenjuje morfologiju ćelija

- Papanikolau test je spasao milione žena širom sveta od raka grlića materice
- Uzima se u sredini menstrualnog ciklusa
- Dan pre uzimanja PAPA brisa žena ne bi trebalo da ima polni odnos i da se vaginalno ispira
- Bezbolna, jednostavna, metoda koja ne zahteva skupu opremu

Zašto HPV test?

- U 97,8% sl. raka grlića materice uzročnici su humani papiloma virusi visokog rizika (HPV VR)
- Poznavanje HPV VR statusa žene omogućava procenu postojanja rizika za razvoj raka grlića materice

Ključne informacije o HPV VR

- Najučestalija polno prenosiva bolest u svetu
- Prenosi se svim vrstama polnog kontakta, preko kože i sluznice ano-genitalne regije
- Oko 70% seksualno aktivnih žena imaće tokom života HPV infekciju koja je prolaznog tipa

Ključne informacije o HPV VR

- Žene sa dobrim imunološkim statusom spontano izlučuju virus bez posledica po zdravlje za 9-15 meseci
- Samo kod malog broja žena infekcija od prolazne prerasta u trajnu, perzistentnu, koja ima značaj za nastanak raka grlića materice

Najčešća pitanja ili dileme žena:

neinformisanost :

1. Zašto treba da se testiraju ?
2. Šta mogu da očekuju od testiranja?
3. Šta znače negativni rezultati tokom testiranja ?
4. Šta znače pozitivni rezultati tokom testiranja ?
5. Šta ih očekuje tokom neophodnog tretmana ?

strah/stid :

1. Da li će pregled boleti ?
2. Stid od vaginalnog pregleda
3. Imaju negativno iskustvo
4. Boje se otkrića da imaju rak grlića materice
5. Boje se smrti uzrokovane karcinomom

Dileme vezane za HPV VR test

- Pozitivan nalaz ne znači obavezno postojanje bolesti grlića materice
- Pozitivan nalaz ne znači da je ženu zarazio sadašnji seksualni partner
- HPV VR test nije zamena za PAPA, ovi testovi se dopunjuju
- Jednom pozitivan test ne znači uvek pozitivan test i u slučaju urednog PAPA, najčešće se kontrola preporučuje za 12 meseci

PARTNERI ?

- Muškarci mnogo ređe imaju kliničke znake HPV infekcije i za njihovo testiranje još uvek nema standarizovane metode
- HPV VR može ređe izazvati i kacinom penisa i orofaringealne sluzokože
- Partner žene sa pozitivnim HPV testom treba da se javi urologu na pregled